

ROCOV Gld secretariaat

16570

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 13:00
Aan: ROCOV Gld secretariaat
CC: [redacted]
Onderwerp: Afstemming met ROCOVs over etiket voor visueel beperkte reizigers in bussen RRReis
Bijlagen: 20210618_144343.jpg; 20210618_144350.jpg; 20210702_144104.jpg; IMG_0764.JPG

Geachte mevrouw Kerkhof,

Aanleiding en oplossing

Onlangs werd Keolis in IJssel-Vecht erop geattendeerd door een visueel beperkte reiziger dat op de nieuwe validators die in onze nieuwe elektrische bussen zijn geïnstalleerd (sinds december 2020) een mooi groot zwart glazen front zit, maar dat het niet makkelijk is om het vlak waar ingecheckt moet worden (gemarkeerd met een wit logo) te vinden. Keolis heeft toen direct een traject gestart om een oplossing te vinden voor deze uitdaging. En wij zijn blij na diverse tests de oplossing te kunnen presenteren. Natuurlijk willen wij het ROCOV informeren en vragen of zij nog opmerkingen/aanvullingen hebben op ons voorstel. Na uw reactie zijn wij voornemens de oplossing, die bestaat uit een speciale sticker die op de validator gekleefd wordt, in IJssel-Vecht toe te passen. Met als doel het in/uitchecken door reizigers met een visuele beperking te faciliteren zodat zelfstandig deze actie kan worden uitgevoerd. Zo maken we het busvervoer weer een beetje inclusiever.

Waarom een sticker

Voor reizigers met een visuele beperking of die geheel geen zicht hebben is het moeilijk te bepalen waar de OV-chipkaart gepresenteerd moet worden. Er is geen voelbaar profiel op de glasplaat aanwezig. De plaats waar de kaart gepresenteerd moet worden is voldoende herkenbaar maar kan nog beter gemarkeerd worden, al hebben we daar geen opmerkingen over ontvangen. Het vervangen van de validators is geen optie (financieel, praktisch) vandaar dat naar een oplossing gekeken is dat relatief eenvoudig maar functioneel het probleem aanpakt.

Keolis heeft in nauwe samenwerking met Stichting Toegankelijk Zwolle een profielsticker ontwikkeld in een contrasterende kleur die én beter zichtbaar is én goed voelbaar is. Tijdens de ontwikkeling heeft Stichting Toegankelijk Zwolle ruggespraak gehouden met Koninklijke Visio en de Oogvereniging. Vrijdag 18 juni heeft Keolis samen met drie leden/ ervaringsdeskundigen, verbonden aan de stichting, bekeken of de sticker een oplossing is voor het beter kunnen in- en uitchecken met een OV-chipkaart in de RRReis bussen. Omdat in buurtbussen gebruik wordt gemaakt van handheld apparatuur en daar min of meer persoonlijke begeleiding van het in en uitchecken plaatsvindt wordt deze oplossing specifiek voor de bussen (groter dan 8 personen) van IJssel Vecht voorgesteld.

De test

18 juni zijn twee kleurvarianten (geel en wit) in de bus live getest door drie ervaringsdeskundigen. Een van de reizigers beschikt in het geheel niet over zicht, een reiziger beschikt deels over zicht (linker blikveld beperkt) en een reiziger heeft beperkt zicht voor licht/donker/contrast/kleur. Samen vormen zij de ideale klankbordgroep om een oplossing als deze te beoordelen. Alle drie de reizigers zijn bekend met de (nieuwe) bussen van RRReis. Na twee busritten, waarbij tijdens inchecken geen sticker werd toegepast en bij het uitchecken de apparaten van een gele of een witte sticker waren voorzien was het testpanel unaniem in:

- De dikte en het profiel en diameter van de sticker voldoen. De sticker is goed voelbaar. Het is niet nodig om braille toe te passen. Het profiel mag nog grover (nopjes) maar dat is niet nodig.
- De gekozen vorm (rond) voldoet goed. De optie "ring" (middengebied open) voldoet minder gezien het beperkte gebied (diameter 9 centimeter) waarbinnen de OV-chipkaart moet worden aangeboden. De ring zou ruim rond het logo geplaatst moeten worden (ivm regels toepassen logo), dan te groot worden en daardoor een te groot gebied markeren waardoor de kans op het verkeerd aanbieden van de OV-chipkaart toeneemt.
- Met de sticker op het apparaat kon door alle panelleden probleemloos worden uitgecheckt/de juiste plaats om de OV-chipkaart te presenteren worden gevonden *)

Het testpanel was niet unaniem in welke kleur de voorkeur heeft:

- De etiketten werden getest op een zonnige dag met veel omgevingslicht. In principe voldoen beide kleuren: geel en wit (advies Stichting Toegankelijk Zwolle).
- De gele sticker werd als beter passend binnen het ontwerp van de bus beoordeeld (gele validators/signaalkleur stangen in de bus). Bij voldoende licht heeft de gele sticker een heldere uitstraling en

een goed contrast. Met name de reiziger met beperkt zicht/contrast had bij de lichtomstandigheden van de zonnige dag de voorkeur voor de gele stikker.

- Bij minder licht (zoals verwacht in de winter, in het donker, relatief gedempte binnenverlichting in de bus) heeft de gele kleur de neiging eerder 'grauw' te worden en verliest deze in contrast ten opzichte van de witte stikker (zie voorbeeld foto's). De witte kleur is daarom de praktischere keuze voor het hele jaar rond. Vanuit dit perspectief zou het advies van Keolis zijn de witte stikker te gebruiken.

*) De stikker is een hulpmiddel voor als bij de reiziger bekend is waar de validator in de bus is aangebracht. Als deze plaats niet bekend is blijft bij reizigers met een visuele beperking hulp/wat extra tijd om (de eerste keer) de validators te vinden nodig.

De stikker voldoet /is getest

- Getest binnen de doelgroep en positief beoordeeld in gebruik (zie hierboven)
- Getest op diameter: grootst mogelijke stikker (Advies Stichting Toegankelijk Zwolle) die voldoende precisie geeft voor een gerichte in/uitcheck is proefondervindelijk vastgesteld op 9 centimeter.
- Voldoet aan regels gebruik van het logo (Zelfde logo en omvang logo als op glasplaat validator, ruimte om het logo)
- Voldoet aan verzoeken chauffeurs: geen spiegellende/reflecterende materialen (ruwe materiaal spiegelt niet, geen reflecterende coatings toegepast)
- Goed schoon te maken (basismateriaal is anti slip-vloer-laminaat bestikking)
- Goede kleefkracht (advies vetvrij maken glasplaat voor aanbrengen stikker).
- Bij eventueel verwijderen wordt de ondergrond niet aangetast door lijm(resten)/schade (krabben/bekrassen niet van toepassing)
- Getest op blokkeren signaal. Tijdens praktijk en laboratorium tests met bedrukt en onbedrukt materiaal blijkt dat stikker de werking van de validator niet beïnvloed.

Vervolgstappen

- Wij vragen bij deze de ROCOVs van Gelderland en Overijssel of zij positief willen adviseren over het toepassen van de stikker op de validators in de bussen van IJssel Vecht
- Mocht dat niet via dit bericht gaan, graag een reactie over de procedure/proces dat ROCOVs voorstellen om een reactie van ROCOVs op ons voorstel te ontvangen.
- De stikker is besproken met de concessieverleners en die staan positief ten opzichte van dit initiatief.
- Na ontvangst van uw reactie is ons voornemen de stickers zo snel als mogelijk toe te passen in de bussen.

In de bijlagen heb ik enkele foto's bijgesloten die een goede indruk geven van wat wij voorstellen (twee foto's van praktijktest met etiket op validator en een foto van de kleurconcepten die zijn getest en de versie die Keolis voorstelt).

Wij zien de reactie van ROCOVs op ons voorstel graag tegemoet,

Kind regards, Met vriendelijke groet

KEOLIS
NEDERLAND

per 1 mei 2021: Mindenstraat 11 - 8028PK Zwolle -
Postbus 297 - 7400 AG Deventer (NL)

<https://www.keolis.nl>

RRReis, het openbaar vervoer in IJssel
Vecht <https://www.rrreis.nl>

Reis je mee?